

HRVATSKI *glasnik*

XXXIV. godina, 20. broj

16. svibnja 2024.

cijena 300 Ft

Opraštanje Krležinih maturanata

FOTO: BRANKA PAVIĆ BLAŽETIN

4. i 5. stranica

Svjedoci vremena

7. stranica

Dan narodne nošnje

10. stranica

IX. Kobasijada

11. i 12. stranica

Sad je red na biračima

Iza nas je najvažnije predizborno razdoblje – izbor i prijava kandidata odnosno lista za predstojeće narodnosne izbore. Naime, 6. svibnja u 16 sati zaključena je prijava kandidata za izbor zastupnika mjesnih narodnosnih samouprava, a dan poslije, 7. svibnja u 18 sati, prijava lista za izbor zastupnika u područne samouprave (županijske i glavnogradsku) te državnu samoupravu. Usprkos podijeljenosti Predsjedništva naše krovne udruge, Udruge Saveza Hrvata u Mađarskoj, oko sastavljanja liste kandidata za Skupštinu Hrvatske državne samouprave, prije svega zbog podvojenosti u baranjskoj regiji i među baranjskim članovima Saveza, lista je ipak sastavljena, prijavljena i potvrđena. Pitanje je samo koliko ona zadovoljava baranjsko članstvo i članstvo Saveza Hrvata u Mađarskoj odnosno kandidata koji su dospjeli na listu, a još više one koji nisu.

Kako je najvažniji dio posla obavljen, predstoji nam vrijeme izborne promidžbe, vrijeme da upoznamo kandidate i liste, možda i planove kandidacijskih udruga i kandidata za predstojeći petogodišnji mandat.

Sad je red na biračima, odnosno glasačima Hrvata u Mađarskoj, čiji je broj od dana raspisivanja porastao s 10 568 na 11 102. Odaziv i glasovi birača odlučivat će o sastavu buduće Skupštine Hrvatske državne samouprave. Na područnim izborima za županijske i glavnogradsku samoupravu neće biti izbora jer će birači moći glasati samo za jednu listu. Na mjesnim izborima birat će se između prijavljenih kandidata. Istina, u većini ima samo onoliko kandidata koliko se bira zastupnika u zastupnička tijela (3 ili 5), ali ima i onih gdje je više prijavljenih.

Dodajmo kako se još uvijek može registrirati ili tražiti brisanje iz registra birača, najkasnije do 31. svibnja. Registracija za već raspisane izbore (9. lipnja 2024.) vrijedi samo ako je zahtjev za prijam u registar predan najkasnije devet dana prije izbora, dakle do 31. svibnja 2024. u 16 sati. U iščekivanju izbora 9. lipnja o sastavu buduće Skupštine HDS-a, ponajprije o broju mandata dviju lista, odlučivat će broj odnosno odaziv birača. Sad je na njima red da se, ako još nisu, čim prije registriraju i, naravno, da iziđu na izbore.

S. B.

GLASNIKOV TJEDAN

„Za jednu listu i njezin sastav vodila se ‘iscrpljujuća’ borba. Zbog nje se dogodio ‘raskol’ među članovima Predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj.“

Kad u rukama budete držali ovtjedni broj Hrvatskoga glasnika, a to će biti 16. svibnja, već će iza nas biti datum do kojeg su narodnosne kandidacijske organizacije mogle predati državne liste, pa tako i organizacije Hrvata u Mađarskoj koje žele sudjelovati u političkoj utrci i imati zastupnike u svojim bojama u budućem sazivu Hrvatske državne samouprave. Državnom izbornom povjerenstvu prijavljene su dvije državne liste dviju hrvatskih kandidacijskih organizacija: lista Magyarországi Horvátok Szövetsége Egyesület i lista „Hrvati-Horvátok” Egyesület.

Za jednu listu i njezin sastav vodila se „iscrpljujuća” borba. Zbog nje se dogodio „raskol” među članovima Predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj. Za naš je tjednik predsjednik Saveza Joso Ostrogonac rekao: „Bila je to teška sjednica, bilo je više aspekata kako da sastavimo u prvom redu državnu listu. Polemika se vodila oko rasporeda broja mandata po regijama i baranjskih lista. Nismo došli do kompromisa, donijeli smo odluku o imenima na listi i raspodjeli mandata i to je bila većinska odluka. Krenule su dvije alternative, ali nije se došlo do kompromisa jer se svatko (svaki član Predsjedništva) držao svoje opcije i nitko nije htio popustiti. Predsjedništvo se raspolovilo po tom pitanju. Pogotovo oko imena s baranjskih lista nije se mogao postići kompromis.”

Tako je 30. travnja Savez Hrvata u Mađarskoj Državnom izbornom povjerenstvu predao svoju državnu listu s redosljedom imena 35 kandidata (od maksimalno mogućih 91) za zastupnike budućeg saziva Skupštine Hrvatske državne samouprave. Listu vodi Ivan Gugan. Prema zakonu Skupštinu Hrvatske državne samouprave čini 31 zastupnik.

Državnu listu Državnom izbornom povjerenstvu s redosljedom imena 33 kandidata predala je i udruga „Hrvati – Horvátok” 3. svibnja. O drugoj listi, listi udruge Hrvati – Horvátok, i načinu njezina sastavljanja imamo jako malo saznanja. Znamo kako su u pregovorima bili Hrvati iz Gradišća okupljeni oko Franje Pajrića i dio Hrvata iz Zale, a na listi ima i Hrvata iz Budimpešte. Listu vodi Franjo Pajrić.

Na državnoj razini, a i na županijskoj, glasamo za liste, a ne za ljude. Glas ide listi. Po broju osvojenih glasova dijele se mandati, a po redosljedu kandidata s liste ulazi se u sastav Skupštine HDS-a i županijskih narodnosnih samouprava. Naravno, ako kandidacijska organizacija nakon izbora i broja glasova koje je osvojila (a vidjet će gdje je i koliko glasova dobila) ne odluči drukčije u dogovoru sa svojim kandidatima. Postoji li takav dogovor ili ne, teško je reći. Jer javnost je bila isključena s krajnjih dogovora o načinu sastavljanja državnih lista, imamo zasad tek štire izjave i čujemo što se priča u kuloarima. A priča se kako je sastavljanje liste Saveza Hrvata izazvalo tektonske poremećaje i kako su neki odstupili s funkcija u Predsjedništvu Saveza Hrvata u Mađarskoj, neki poderali „dogovorene liste” nakon što su nadglasane „njihove” (regijske liste). Ali odluku – naglašavalo se dosad i naglašava se sad – donosi Predsjedništvo Saveza (njega je za to odvela Skupština udruge na sjednici održanoj u Dombóváru prošle godine). Odluka je isključivo u nadležnosti Predsjedništva. Ako se budemo vladali kao velike političke stranke, možda ćemo imati „prebjege”, ali zasad to nije izgledno. To bi bilo moguće kad bismo imali barem četiri ili pet lista i kad bi svaka od tih lista i dobila mandate od ukupno 31 mandata (koliko ima saziv buduće Skupštine HDS-a). Oko podrške kandidatima u mjesnim hrvatskim samoupravama nije bilo velikog spora. Tko može i ostvari zakonske uvjete, postavlja ih. Zanimljivo je kako se Savez Hrvata (koji je na državnoj razini u predizbornoj koaliciji s DGHU-om) odrekao postavljanja kandidata na mjesnoj razini u Gradišću, a nije postavio kandidate ni za županijske hrvatske samouprave ni u dvjema gradišćanskim županijama ni u zalskoj županiji.

U zraku je bila napetost, ali to je napetost koja se javlja svake pete godine kod pitanja „biti ili ne biti zastupnik i dužnosnik” u Skupštini HDS-a, tako da neće dugo trajati. Sve će se zaboraviti, barem prividno. Kao i kod prethodnih izbora.

Branka Pavić Blažetin

Sjednica Predsjedništva SHM-a u Pečuhu

Državna izborna lista sastavljena većinskom odlukom članova Predsjedništva

Nakon mohačke sjednice održane 11. travnja u klupskim prostorijama Šokačke čitaonice, na kojoj nije donesena odluka o sastavljanju državne liste kandidata Saveza Hrvata u Mađarskoj za izbor članova Skupštine Hrvatske državne samouprave, rasprava na spomenutu temu nastavljena je na sjednici Predsjedništva zatvorenoj za javnost 18. travnja u Uredu parlamentarnog glasnogovornika Jozе Solge u Pečuhu. Kako nas je uz ostalo obavijestio predsjednik Saveza Joso Ostrogonac, nakon što je Predsjedništvo i u Pečuhu bilo podijeljeno, lista je sastavljena većinskom odlukom članova. Osim toga na dnevnom redu ponovno je bila rasprava o prijamu otprilike 70 novoprijavljenih članova.

Kako nam je uz ostalo kazao predsjednik Ostrogonac, bila je to teška sjednica i za njega i za sve članove jer je na dnevnom redu ponajprije bilo sastavljanje državne liste, tj. rasprava o tome kako će se podijeliti mandati u budućoj skupštini i koja će imena biti na listi. Bile su tu dvije koncepcije, a svatko se držao svojega te je Predsjedništvo bilo podijeljeno. Nastojao se postići nekakav kompromis, kako je to uvijek bilo, da sastave zajedničku listu, da se podijele mjesta te da svaka regija predloži svoje kandidate. Nažalost, u tome nisu uspjeli jer se svatko držao svoje opcije i nitko nije htio popustiti. Nije jednostavno pomiriti različite podatke, primjerice da je u Budimpešti porastao broj registriranih birača, da je prema podacima iz popisa stanovništva u Gradišću najviše Hrvata, da su našli izravan pristup pomurskoj regiji, što je od posljednjih izbora bilo osjetljivo pitanje za Savez. S druge strane u većini regija izbori kandidata prošli su u redu, ali je u Baranji nakon vršendske sjednice članstva nešto iskrsnulo. Naime, neki baranjski članovi Saveza inicirali su i sazvali novu sjednicu u Hrvatskoj školi Miroslava Krležę u Pečuhu. Iako je bio pozvan, predsjednik nije bio na toj sjednici, a nakon sjednice obratili su mu se i pismeno ga obavijestili da su i oni sastavili jednu listu i kao preporuku dali Predsjedništvu da se ona uvaži kod sastavljanja državne liste te da se ta lista sastavi kompromisno – uvažavajući oba prijedloga baranjskih članova. Budući da „druga strana“ o tome nije htjela ni čuti, nije bilo suglasnosti, kazao nam je predsjednik Ostrogonac. Raspravljalo se i o tome jesu li imali pravo na sazivanje drugog skupa, bilo je i prijedloga da se protiv njih pokrene disciplinski postupak. Bilo je i mišljenja da

kao polazište uzmu listu iz 2019. godine te da se samo neka imena mijenjaju. To je za njih bilo neprihvatljivo jer su se po njegovu mišljenju mnoge stvari u proteklih pet godina promijenile. U nekim naseljima opala je brojčanost, a u nekima se povećala. Smatra da se to mora uvažiti kod sastavljanja liste, a budući da nije došlo do približavanja stavova, konačno je stvar dao na glasanje i donesena je većinska odluka članova Predsjedništva o sastavu liste i redosljedu kandidata. Kako isti predsjednik Ostrogonac, s obzirom na to da je od samih početaka u Savezu, teško doživljava to da je nakon mnogo godina ponovno došlo do podijeljenosti. Nakon što su dugi niz godina bili jedinstveni u Predsjedništvu, sad je ponovno došlo do podjele. Kako je pritom naglasio, odluku o sastavljanju liste uskoro ćemo doznati, najkasnije kad bude predana Državnom izbornom povjerenstvu. Vjerojatno je, naglasio je uz ostalo, da će biti izvjesnih promjena: možda će netko odstupiti, pa će na njegovo mjesto doći tko drugi, ali ima-

ju 31 ime kandidata i rezervne kandidate. Isto tako imaju i kandidate na listama za županijske i glavnogradsku samoupravu.

(U međuvremenu smo doznali imena kandidata i njihov redosljed koji je 30. travnja objavljen na internetskim stranicama Državnog izbornog ureda. Na njoj nema članova Predsjedništva koji su i sad u Skupštini HDS-a, a to su Marijana Balatinac Al Emad, dopredsjednik Arnold Barić i predsjednik Joso Ostrogonac. op. a.)

Kako je uz to naglasio Ostrogonac, pomurska i gradišćanska regija na županijskoj razini na izbore će u bojama druge udruge, na zajedničkoj listi pomurskih i gradišćanskih Hrvata. Nakon trosatne rasprave oko sastavljanja državne liste uslijedila je rasprava o prijamu čak sedamdesetak novoprijavljenih članova uz odluku Predsjedništva da će svi oni biti primljeni jer po mišljenju predsjednika Ostrogonca to jača Udruhu. Predsjedništvo je donijelo i odluku o tome da će godišnja skupština biti sazvana 11. svibnja u Serdahelu.

S. B.

Opraštanje Krležinih maturanata (generacija 2019./2020. – 2024.)

*„Otvorite širom školu, sve prozore i vrata,
potrčite u život i ne dajte se smesti,
za svakog od vas se krije tamo na srebrnoj cesti
tek jabuka od zlata.”*

Kruna First-Medić

Maturanti s razrednicom Janjom Šikloši

Jedno je od najsvečanijih događanja u gimnazijskom školovanju oproštajna svečanost maturanata. Tako je to i u Hrvatskoj gimnaziji „Miroslav Krleža”, koja je utemeljena školske godine 1983./1984. Generacije su svoju matunalnu zastavu ostavile na školskom stijegu. Prepuna školska aula i dvorište te mirisi proljetnog cvijeća širili su se svuda oko nas. Ispraćala se 26. travnja 2024. godine još jedna Krležina generacija maturanata.

U svojem je govoru ravnateljica Janja Živković-Mandić naglasila: „Danas je poseban dan, dan koji obilježava ne samo kraj jednog životnog poglavlja nego i početak novih avantura i izazova. Gledajući vas, dragi maturanti, osjećam neopisiv ponos i sreću, ali istovremeno i blagu nostalgiju jer za mene niste samo maturanti Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže. Vi ste oni koje sam imala čast poznavati puno više od ostalih učenika naše škole kroz četiri nezaboravne godine. I stoga neka mi oprostite svi nazočni ako moj današnji govor bude nešto osobniji, prisniji od svih ostalih mojih govora.

Jedan dio razreda upoznala sam još u nultom razredu kojima se za godinu dana priključio ostatak razreda te je tako ovaj razred u povijesti naše gimnazije možda bio i najbrojniji sa svojih 37 učenika. Kao

Gaudeamus igitur

vaša razrednica u prve dvije godine imala sam privilegiju svjedočiti vašem rastu, vašim usponima i padovima, vašem smijehu i vašim suzama. Svaka vaša pobjeda bila je i moja, svaki vaš neuspjeh potaknuo

me da budem bolja u svojem poslu, da vas još bolje pripremam za sve što slijedi.

Dok se danas opraštamo, neka to bude samo privremeni rastanak. Vaša škola Miroslava Krleže bit će uvijek vaš dom, a vi uvijek dobrodošli gosti. Neka vas vaše znanje i iskustvo vode kroz životne izazove, a vaša srca neka budu otvorena za nova prijateljstva i iskustva.

Poznati mađarski nobelovac i znanstvenik Albert Szent-Györgyi rekao je: *Škola služi tomu da ljudi nauče učiti, da probude svoju žeđ za znanjem, da upoznaju radost dobro obavljenog posla, da okuse uzbuđenje stvaranja i da pronađu posao koji će voljeti.*”

Potom se ravnateljica Živković-Mandić osobno obratila maturantima s nekoliko riječi. Svima je nešto rekla. Navedimo i mi sve maturante: Biljana Bende, Bercel Bernáth, Anasztázia Bogdán, Benedek Bognár, Mateja Bolyos, Zorán Boris Branković, Zora Deák, Zorán Emberović, Mira Fekete, Arián Máté Géczy, Boglárka Greges, Borjana Hadzsiev, Andrea Horváth, Levente Horváth, Rebeka Horváth, Radana Illés, Angelika Kiefer, Danica Kovács, Luca Kovács, Holda Krizmanics, Luka Krkljes, Anna Martin, Mira Radics, Tamara Simara, Patrik Simon, Lea Škrilin, Dóra Somogyi, Enikő Szittár, Boglárka Szücs, Martin Zelenák.

Ravnateljica Živković-Mandić i razrednica Šikloši

ispita poželjela im je snage, strpljenja i ustrajnost te sretnu i svijetlu budućnost ispunjenu ljubavlju, srećom i uspjehom.

Ravnateljica Živković-Mandić dodijelila je Krležinu nagradu Danici Kovács za odlične rezultate u učenju tijekom dvanaestogodišnjeg školovanja te za istaknut rad na kulturnom polju.

Ravnateljica Živković-Mandić dodijelila je diplome, zahvalnice te priznanja, i to:

- za istaknuto i marljivo učenje: Angeliki Kiefer, Benedeku Bognáru, Luci Kovács, Miri Almi Radics te Zori Deák
- za uspješno učenje i istaknute zasluge na kulturnom polju: Biljana Bende i Miri Fekete
- za istaknute zasluge na kulturnom polju: Borjana Emese Hadzsiev i Boglárki Szűcs
- titulu „dobar učenik – dobar sportaš” za lijepe rezultate u učenju i na polju sporta: Zoranu Borisu Brankoviću, Luki Krklješeu, Mateju Boljošu
- zahvalnicu za svesrdno pružanje pomoći u teškim situacijama i titulu „najboljeg prijatelja”: Dóri Somogyi

Brojna generacija

Razrednica Janja Šikloši i njezini maturanti priredili su svečani program – recitacije, pjesme, riječi zahvale učiteljima, roditeljima, oproštanje od škole i školskih kolega.

U ime 3. razreda maturantima se obratio učenik Matija Straub, dok se u ime maturanata na hrvatskom jeziku oprostila Lea Škrilin, a na mađarskom jeziku Zora Deák. Maturantica Mira Fekete recitala je pjesmu *Búcsú* Gyule Juhásza, a maturantica Zora Deák pjesmu *Tišina* Anice Kútvölgyi. Maturantice Biljana Bende i Borjana Hadzsiev pjevale su Mineinu pjesmu *Rano*, a pri pjevanju

refrena pomagali su im i ostali maturanti. Na samom kraju programa zajedno su otpjevali pjesmu *Zadnja želja* Miroslava Škore. Svečano je zavezana maturalna vrpca na školsku zastavu. Vrpcu su zavezale i stijeg predale maturantice Biljana Bende i Angelika Kiefer, a preuzeli učenici 3. razreda gimnazije Matija Straub i Toni Vinković.

Ravnateljica Janja Živković-Mandić dodijelila je diplome najistaknutijim učenicama uz čestitke na svim dosadašnjim postignućima i uz želju uspjeha na svemu što dolazi. Za izazove maturalnog

- titulu „najbolji tehničar” za neumorni rad u školskom studiju i radiju te za snimanje promidžbenih filmova o školi: Mátéu Ariánu Gécziju
- za uloženi trud u gimnazijsko školovanje i za rad u razrednoj zajednici: Zoranu Emberoviću
- za zasluge u formiranju razredne zajednice: Enikő Szittár
- titulu „najučenica” učeničkog doma za odlične rezultate u učenju i društveni angažman u učeničkom domu: Dóri Somogyi.

Branka Pavić Blažetin

IV. Županijski svibanjski susret hrvatskih učenika u Baćinu

Tradicionalni Županijski svibanjski susret hrvatskih učenika u Baćinu okupio je oko 80 učenika te nastavnika predmetne i dvojezične nastave hrvatskoga jezika iz sedam bačkih škola: iz Baćina, Baje (vančaška škola i Šugavica), Dušnoka, Gare, Kačmara i Santova. Njima se priključilo deset učenika i nastavnika iz OŠ Strahoninec kod Čakovca (iz Hrvatske) koji su cijeli tjedan bili gosti santovačke hrvatske škole.

U ime domaćina nazočne je srdačno pozdravio ravnatelj škole László Tamaskó, a u ime organizatora – Hrvatske samouprave Baćina i OŠ Baćin – učiteljica hrvatskoga jezika Marija Prodan. Posebno je pozdravila goste iz Hrvatske. Kako je uz ostalo naglasila, prvi svibanjski susret održan je 2019. godine, a pokrenut je radi susreta i povezivanja hrvatskih učenika i učitelja, očuvanja opstojnosti, jačanja nacionalnog identiteta, druženja i sklapanja prijateljstva.

Susretu su nazočili još i baćinski načelnik Csaba Fekete, predsjednik Hrvatske samouprave Baćina Franjo Anišić, ravnatelj Kulturnog centra bačkih Hrvata Mladen Filaković i predsjednik Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije Joso Šibalin, koji je i otvorio županijski susret.

Usljedio je zabavno natjecanje miješanih skupina učenika u raznim vještinama, rješavanju jezičnih i drugih zanimljivih zadataka po postajama smještenim na raznim lokacijama u naselju. Osam

Domaćini i gosti

Učiteljica hrvatskoga jezika Marija Prodan pozdravlja goste

Učenici iz Baćina

Prilika za razmjenu iskustava

Igre vještine

ekipa nadmetalo se u rješavanju slikovnih zagonetki, igrama vještine, memorijskoj abecedi, u prepoznavanju sjemenki, ptičjih jaja, gradnji tornja od klipova kukuruza i drugog.

Priredba je ostvarena uz potporu Vlade Mađarske, odnosno Fonda za upravljanje „Gábor Bethlen“, zatim Kulturnog centra bačkih Hrvata u Baji, Hrvatske samouprave Baćina i Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije.

Susret je završio druženjem, zajedničkim ručkom, igrom i plesom.

S. B.

„SVJEDOCI VREMENA“

U organizaciji Hrvatskog kluba Augusta Šenoa 10. travnja održan je prvi razgovor u seriji planiranih razgovora pod naslovom „Svjedoci vremena“. Organizatori su ravnatelju Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj dr. sc. Stjepanu Blažetinu povjerili vođenje razgovora s Ernestom Barićem, umirovljenim voditeljem Katedre za hrvatski jezik i književnost Sveučilišta u Pečuhu. Okupljene je pozdravio voditelj Kluba Mišo Šarošac, koji je pojasnio namjeru organizatora i cilj pokrenute serije razgovora „Svjedoci vremena“. Svi koji su se odazvali pozivu na ovo zanimljivo druženje mogli su uživati u iskrenosti razgovora koji je bio bez zadržke te doznati niz zanimljivih detalja iz bogatog životnog puta dr. sc. Ernesta Barića. On je svojim radom uvelike obilježio noviju povijest Hrvata u Mađarskoj davši nemjerljiv doprinos razvoju hrvatskog jezika i kulture na mađarskom prostoru.

Doznali smo niz zanimljivih crtica iz života dr. Barića te njegova bogatog znanstvenog i političkog puta. Dugogodišnji voditelj Katedre za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu govorio je kako je došlo do priznanja samostalne hrvatske katedre u Pečuhu, prve u svijetu. Govorio je i o političkim okolnostima koje su tomu prethodile te o tome kako su tadašnji djelatnici Katedre s njim

Mišo Šarošac, Ernest Barić i Stjepan Blažetin

na čelu uspjeli uvjeriti vodstvo Filozofskog fakulteta da dođe do odvajanja dotadašnje hrvatsko-srpske katedre te da Hrvati ostanu na Sveučilištu u Pečuhu, a Srbi na Sveučilištu u Segedinu. Dotaknuo se i udruge Hrvatski znanstveni zavod i Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, čiji je prvi ravnatelj bio nakon što je Hrvatska državna samouprava utemeljila tu instituciju.

Bio je to zanimljiv razgovor, a profesor Barić uvjerio nas je još jedanput kako ima što reći i nama koji ga dobro poznajemo.

Branka Pavić Blažetin

Dio nazočnih

PEČUH – U franjevačkoj crkvi u Pečuhu 28. travnja održana je redovita sveta misa koja se održava uz potporu Hrvatske samouprave Pečuha. Ovog je puta sveta misa održana u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske. Svetu je misu služio umirovljeni svećenik Marko Bubalo, a pjevao ju je Ženski pjevački zbor „August Šenoa“ uz orguljašku pratnju Lászlóa Cseha. Nakon svete mise u Hrvatskom klubu Augusta Šenoa otvorena je izložba fotografija Ákosa Kollára pod nazivom „Križevi krajputaši“. Suorganizatori događanja bili su Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu, Hrvatska referatura Pečuške biskupije i Hrvatski klub „August Šenoa“.

MIŠLJEN – U Mišljenu je 18. i 20. travnja održana priredba pod nazivom „Dan narodne nošnje“. Dana 18. travnja otvorena je fotoizložba na otvorenom kod mišljenskog doma kulture pod nazivom „Narodne nošnje svijeta“, a 20. travnja zainteresirani su se okupili pod krilaticom „Pokažimo odakle smo došli“. Povorka ljudi iz Mišljena i okolnih naselja odjevena u narodne nošnje krenula je od doma kulture do crkve svetog Nikole, gdje je služena sveta misa. Nakon svete mise slijedili su ples na trgu ispred crkve i predstavljanje narodnih nošnji te svečani program na kojemu su nastupila brojna folklorna društva, među njima i salantski KUD „Marica“. U večernjim satima održan je ulični bal folklornih društava i zainteresirane publike.

HRVATSKA VEČER BAČKE TAMBURE I PJESME U BAJI

Kulturni centar bačkih Hrvata u Baji 12. travnja priredio je prve ovogodišnje Hrvatske glazbene večeri pod naslovom „Bačke tambure“.

Nazočne je srdačno pozdravio ravnatelj Kulturnog centra bačkih Hrvata Mladen Filaković naglasivši kako je cilj glazbenih večeri predstaviti mlade nadarene glazbenike, ali isto tako i već priznate orkestre. Posebno je pozdravio sudionike programa – domaći tamburaški orkestar, goste iz Subotice te nazočne uzvanike.

Dječji pjevački zbor „Raspjevane zvjezdice“

vački pisama“ iz Subotice. Kako smo čuli u najavi, HGU „Festival bunjevački pisama“ osnovan je 2000. godine i neprestano radi. Glavne manifestacije Udruge su „Festival bunjevački pisama“, ove godine 24., po kojemu je udruga dobila i ime, te „Smotra dječjih pjevača i zborova“, ove godine 20. smotra. Organizira i „Godišnji koncert“ koji spada među redovite djelatnosti Udruge. Tamburaški orkestri na repertoaru imaju klasične, tradicionalne i novokomponirane melodije i pjesme.

Gosti iz Subotice predstavili su se s trima sekcijama. Najmlađa sekcija HGU-a, Dječji zbor „Raspjevane zvjezdice“, osnovana je 2023. godine. Zbor je pod vodstvom

Veliki festivalski tamburaški orkestar HGU-a

Cjelovečernji program otvorili su Tamburaški orkestar bajske Osnovne umjetničke škole „Danubia“ i solist Gábor Kiss. Tamburaški sastav okuplja mlade tamburaše iz Baje i okolnih naselja, a članovi orkestra u ovom sastavu sviraju dvije godine. Pod vodstvom učitelja tambure Attila Csurajja izveli su nekoliko popularnih bunjevačko-hrvatskih melodija i pjesama.

Uslijedio je cjelovečernji koncert Hrvatske glazbene udruge „Festival bunje-

Dupkom puna dvorana Kulturnog centra bačkih Hrvata

TRENUTAK ZA PJESMU

Pričali smo o djeci

Pričali smo o djeci

o psima

o ženi

o mužu

o školi

o vremenu.

Dotakli smo se

cijena

politike

poreznog sustava

prosvjete

a spomenuli smo i bajadere

zbog tradicionalno dobrog ukusa.

Nekada si me volio.

Nekada sam te voljela.

O tome nismo govorili.

O ljubavi

ni slova.

Napokon smo odrasli!

Sanja Pilić

Solist Gábor Kiss i TS „Danubia“

Veliki festivalski tamburaški orkestar HGU-a

Marine Piuković izveo nekoliko dječjih i omiljenih tamburaških pjesama, a male je soliste pratio i tamburaški orkestar pod ravnanjem Mire Temunović. Dječji tamburaški orkestar i Veliki festivalski orkestar HGU-a pod ravnanjem dirigentice Mire Temunović izveli su dvadesetak klasičnih, tradicionalnih i novokomponiranih tamburaških melodija uz pjevanje solista. Ispraćeni su velikim pljeskom i na kraju pozivom na bis.

I ovog je puta dupkom puna dvorana Kulturnog centra bačkih Hrvata potvrdila da su Hrvatske glazbene večeri ne samo prilika za predstavljanje mladih i nadarenih te već priznatih hrvatskih glazbenika nego i najpopularnija, najposjećenija priredba Kulturnog centra bačkih Hrvata od njegova pokretanja. Ona redovito okuplja bajske i bačke Hrvate u lijepom broju.

Veliki festivalski tamburaški orkestar HGU-a

Večeri bačke tambure i pjesme nazočili su i predsjednik SHM-a Joso Ostrogonac, predsjednik Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije Joso Šibalin, zamjenica predsjednika HDS-a Angela Šokac Marković te dopredsjednik HGU-a „Festival bunjevački pisama“ Vojislav Temunović. Priredba je ostvarena uz potporu Vlade Mađarske, odnosno Fonda „Gábor Bethlen“ preko natječaja za kulturne sadržaje. S. B.

Dječji tamburaški orkestar HGU-a

Bogatstvo...

Najmlađi plesači KUD-a „Tanac“

DAN NARODNE NOŠNJE

U organizaciji Hrvatske samouprave XVI. okruga i Hrvatske samouprave Čepela 24. travnja treći je put proslavljen Dan narodne nošnje.

Četrdeset učenika iz HOŠIG-a (od nižih razreda do gimnazijalaca) osvanulo je u jutarnjim satima u raznim bunjevačkim, šokačkim i pomurskim narodnim nošnjama na Trgu Ferencu Dečka te se činilo da su svojom blistavom pojavom zaustavili i kišu koja je do tog trenutka neumorno padala. Već su za nekoliko trenutaka brojni prolaznici i turisti „opkolili“ hrvatsku ekipu u kojoj je osim HOŠIG-ovih učenika bilo i pet organizatora te pečuški TS „Misija“, koji je neumorno svirao tijekom cijelog slavlja.

Učenici na čelu s predsjednicom Hrvatske samouprave XVI. okruga Kingom Kolesza i predsjednicom Hrvatske samouprave Čepela Andreom Tábori-Simara

uputili su se do Trga Vörösmarty u povorci na početku koje se vijorila hrvatska zastava. Ondje su pjesmom i plesnim izvedbama plijenili pozornost velike publike koja je izvedbe popratila velikim pljeskom. Nakon Trga Vörösmarty skupina se uputila prema bazilici svetog Stjepana. Ovo je slavlje Dana narodne nošnje u središtu Budimpešte na poseban način doprinijelo promoviranju hrvatske kulture i tradicije.

Učenike je podržala i ravnateljica HOŠIG-a Ana Gojtan kao i profesorica narodnog plesa Andrea Bálint, koja je osmislila program. Događanju su nazočili i veleposlanik RH u Mađarskoj dr. sc. Mladen Andrić te diplomatska savjetnica Marina Sikora.

Kršul

HOŠIG-ovci sudjelovali na trkačkom festivalu „Telekom Vivicitá 2024“

Telekom Vivicitá, najpopularniji domaći festival trčanja, otvoren je 20. travnja. Tradicionalno, otvoren je najprije za početnike, a staze su bile prilagođene svim uzrastima.

U organizaciji Hrvatske samouprave Erzsébetvárosa na festivalu je sudjelovala i hrvatska ekipa: učenici prvog, drugog, trećeg i petog razreda iz HOŠIG-a i njihovi roditelji. Njih dvadeset i osmero otrčalo je „školsko trčanje“, tj. 2,5 km. U predstavništvu Veleposlanstva RH u Mađarskoj hrvatskoj ekipi pridružili su se druga tajnica Martina Poljak te Marijan Belec sa suprugom Natašom.

Prema riječima predsjednice Hrvatske samouprave Erzsébetvárosa Katalin Benčík samouprava četiri puta godišnje sudjeluje na festivalima trčanja već posljednjih 20 godina. Dodaje i kako je cilj to da djeca zavole trčanje kako bi im, kad odrastu, stil života pun kretanja postao prirodan.

Kršul

IX. Kobasijada – tradicija koja traje

U Hrvatskom klubu „August Šenoa“ 9. travnja održano je ocjenjivanje uzoraka salama i kobasica koji su pristigli na IX. Hrvatsku državnu kobasijadu. Ona se održala 19. travnja u Sportskoj dvorani „Dezső Lauber“ u Pečuhu u organizaciji Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj, Hrvatske državne samouprave te Hrvatskog kazališta Pečuh.

Pečuški KUD „Tanac“

U ocjenjivanju uzoraka salama i kobasica najviše posla imao je stručni ocjenjivački sud koji su činili Rita Sipos, Davorin Bockovac, Tamás Tóth i Đuro Tarađija. Njima su uzorke prezentirali v. d. ravnatelj Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj Gabriella Kohuth Várhelyi, stručni suradnik u kulturi Damir Solga, voditelj Hrvatskoga kluba „August Šenoa“ Mišo Šarošac i suradnik Hrvatskoga kluba „August Šenoa“ Gabor Sigečan. Ocjenjivački sud ocijenio je kako su salame i kobasice koje su pristigle na natjecanje dobre kvalitete (što se vidi i po broju dodijeljenih bodova). Pri ocjenjivanju

Ivan Guban i Gabriella Kohuth Várhelyi

Hrvatske u Mađarskoj Mladena Andrića, gradonačelnika Pečuha Attilu Péterffyja, glasnogovornika Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozu Solgu te organizatore: predsjednika HDS-a Ivana Gugana, ravnatelja Hrvatskog kazališta Pečuh Slavena Vidakovića i v. d. voditelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj Gabriellu Kohuth Várhelyi. Okupljenima su se kratkim slovom obratili i veleposlanik Mladen Andrić i predsjednik HDS-a Ivan Guban. Slijedio je program otvaranja u kojem su sudjelovali pečuški KUD „Tanac“ i mohački Orkestar „Radost“. Nagrade najboljima predali su predsjed-

Počasni gosti

Hrvatske (Sopje). Tradicionalno su uzorci pristigli gotovo iz svih hrvatskih krajeva u Mađarskoj.

U sklopu priredbe IX. Hrvatske državne kobasijade nagrađeni su najbolji proizvođači domaćih svinjskih poslastica u dvjema kategorijama: 1. kobasice, 2. salame (štifolder). U Sportskoj dvorani „Dezső Lauber“ u Pečuhu okupilo se petstotinjak gostiju, uglavnom iz baranjskih i podravske naselja u kojima žive Hrvati. Gostiju je bilo manje nego što je to uobičajeno, a i broj uzoraka bio je nešto manji od uobičajenog. Najveći broj uzoraka na natjecanje je pristigao iz Podravine i Baranje.

Moderatorica večeri Renata Balatinac, urednica hrvatskih programa pri MTVA-u, u ime organizatora pozdravila je nazočne, među njima veleposlanika Republike

Dio nazočnih

nik HDS-a Ivan Guban i v. d. voditelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj Gabriella Kohuth Várhelyi. Među najboljima diplomu u kategoriji salama osvojili su Mišo Udvarac i Botond Kleics. Slijedila je večera i zabava uz pečuški Tamburaški sastav „Misija“ i zagrebački sastav „Kumovi“.

Branka Pavić Blažetin

DOBITNICI NAGRADA U KATEGORIJI SALAMA 2024.

BROJ	IME	PROSJEK BODOVA	Ocjena
1.	BOTOND KLEICS	150	ZLATO
2.	ALOJZIJE WUNDERLICH	148	ZLATO
3.	KRÁNER ISTVÁNNÉ (zimska)	138	ZLATO
4.	MÁRTA PASSA – GYÖRGY KORIL (ljuta)	137	ZLATO
	MÁRTA PASSA – GYÖRGY KORIL (blaga)	137	ZLATO
5.	LÁSZLÓ POCZÓK BAŽDAREVIĆ (blaga)	133	ZLATO
6.	ANTAL – CSENDE (ljuta)	132	ZLATO
7.	ĐURO ŠAROŠAC	128	ZLATO
8.	KUKINJ „TRIÁSZ”	127	ZLATO
9.	ĐURO ŠAROŠAC (jelen)	123	SREBRO
10.	LÁSZLÓ POCZÓK BAŽDAREVIĆ (ljuta)	122	SREBRO
11.	ZOLTÁN PÁNCICS	121	SREBRO
12.	IVO GRIŠNIK (ljuta, jelen)	119	SREBRO
13.	ILDIKA BOŠNJAK-BALAŽ	117	SREBRO
14.	HRVATSKA SAMOUPRAVA ŽUPANIJE ŠOMOĐ (svinjokolja, Daranj)	116	SREBRO
15.	HRVATSKA SAMOUPRAVA SALANTA	113	SREBRO
16.	PÁPICSNÉ GULYÁS ILONA (zimska)	112	SREBRO
17.	MIŠO ŠAROŠAC	110	SREBRO
18.	IVO GRIŠNIK (blaga)	108	SREBRO
19.	MIŠO UDVARAC	107	SREBRO
20.	ČABA ŠTANDOVAR (jelen)	106	SREBRO
21.	VERA KOVAČEVIĆ	101	SREBRO
22.	TOMO DUDAŠ (svinja, govedo)	99	SREBRO
23.	SAVEZ HRVATA Jozo Solga	97	SREBRO
24.	LÁSZLÓ KOZMA	95	SREBRO
25.	UDRUGA „NAŠI LJUDI” Arnold Barić	93	BRONCA
	BALÁZS MATORICZ	93	BRONCA
	HRVATSKA SAMOUPRAVA ŽUPANIJE ŠOMOĐ Ruža Sebestyén	93	BRONCA
	BALÁZS BÁNYÁSZ (zimska)	93	BRONCA
26.	TIBOR KUNDÁR (ljuta)	91	BRONCA
	PODRAVCI – DARANJ Đuso Gorjanac	91	BRONCA
	BALÁZS BÁNYÁSZ	91	BRONCA
	HRVATSKA SAMOUPRAVA BARČA Zoltan Solga	91	BRONCA
	BRIGITTA ŠTIVIĆ	91	BRONCA
27.	PODRAVCI – DARANJ (svinjokolja, Daranj)	90	BRONCA
28.	OPĆINA SOPJE	89	BRONCA
29.	J. G. DŽ. HRVATSKI KULTURNI CENTAR – ZRINSKI-VETERANI Ljubomir Laić	88	BRONCA
30.	MARIJA PAŠIĆ – ISTVÁN VOZÁR	85	BRONCA
31.	HRVATSKA SAMOUPRAVA STARIN Jozo Perjaš	84	BRONCA
32.	PÁPICSNÉ GULYÁS ILONA (ljuta)	78	BRONCA
33.	PÁPICSNÉ GULYÁS ILONA	77	BRONCA
34.	„MI HRVATI” – MARTINCI Đurđa Sigečan	76	BRONCA
35.	J. G. DŽ. HRVATSKI KULTURNI CENTAR – ZRINSKI-VETERANI Đurđa Sigečan	70	BRONCA
	HOLLÓSI TIBORNÉ	70	BRONCA
36.	VÉBER TIBORNÉ	63	BRONCA
37.	TOMO DUDAŠ (svinja, govedo)	50	BRONCA

DOBITNICI NAGRADA U KATEGORIJI KOBASICA 2024.

BROJ	IME	PROSJEK BODOVA	Ocjena
1.	MIŠO UDVARAC	167	ZLATO
2.	ANTAL POZSONYI (ljuta)	142	ZLATO
3.	ZOLTÁN PÁNCICS (ljuta)	131	ZLATO
	LÁSZLÓ POCZÓK BAŽDAREVIĆ (ljuta)	131	ZLATO
4.	OPĆINA SOPJE	125	ZLATO
	MARKO BALAZŠ (jelen)	125	ZLATO
5.	BERTALAN KLEICS	124	ZLATO
6.	LÁSZLÓ POCZÓK BAŽDAREVIĆ (blaga)	118	SREBRO
7.	SAVEZ HRVATA Jozo Solga	117	SREBRO
8.	MÁRTA PASSA	115	SREBRO
9.	IVO GRIŠNIK (ljuta)	114	SREBRO
	VERA KOVAČEVIĆ	114	SREBRO
	KUKINJ „TRIÁSZ”	114	SREBRO
10.	BALÁZS MATORICZ	106	SREBRO
11.	GYÖRGY KORIL – MÁRTA PASSA	105	SREBRO
12.	J. G. DŽ. HRVATSKI KULTURNI CENTAR – ZRINSKI-VETERANI Ljubomir Laić	102	SREBRO
13.	„MI HRVATI” – MARTINCI Đurđa Sigečan	101	SREBRO
14.	HRVATSKA SAMOUPRAVA ŽUPANIJE ŠOMOĐ Ruža Sebestyén	100	SREBRO
15.	HRVATSKA SAMOUPRAVA STARIN Jozo Perjaš	95	BRONCA
	ĐURO ŠAROŠAC (divljač)	95	BRONCA
16.	PODRAVCI – DARANJ Đuso Gorjanac	91	BRONCA
	ANTAL POZSONYI	91	BRONCA
17.	HRVATSKA SAMOUPRAVA SALANTA	90	BRONCA
18.	J. G. DŽ. HRVATSKI KULTURNI CENTAR – ZRINSKI-VETERANI Đurđa Sigečan	89	BRONCA
19.	VÉBER TIBORNÉ	88	BRONCA
20.	MIŠO ŠAROŠAC	84	BRONCA
21.	UDRUGA „NAŠI LJUDI” Arnold Barić	83	BRONCA
22.	KRÁNER ISTVÁNNÉ	79	BRONCA
23.	TOMO DUDAŠ	78	BRONCA
24.	BABAICS MIHÁLYNÉ	77	BRONCA
25.	HRVATSKA SAMOUPRAVA BARČA Zoltan Solga	75	BRONCA
26.	ZOLTÁN PÁNCICS (blaga)	75	BRONCA
27.	ILDIKA BOŠNJAK-BALAŽ	69	BRONCA
28.	MARIJA PAŠIĆ – ISTVÁN VOZÁR	65	BRONCA
	HRVATSKA SAMOUPRAVA ŽUPANIJE ŠOMOĐ (svinjokolja, Daranj)	65	BRONCA

Mala stranica

ZA NAŠE OBITELJI

U današnje vrijeme obitelj često nema vremena ni uvjeta za razvijanje u zajedništvu i toleranciji. Treba pronaći prostor i vrijeme za ojačavanje povezanosti, podrške i zajedništva unutar obitelji tako da se sudjeluje u zajedničkim aktivnostima koje promiču obiteljski stil života. Ne zaboravimo nikad istaknuti koliko su nam važni članovi obitelji! Pokušajmo što više vremena provesti s njima! Bez obzira na sve definicije obitelj zapravo definiramo mi sami. Ljubav je u obitelji beskrajna. Obitelj je suosjećajna, zabavna, pouzdana,

jedinstvena, sposobna opraštati, iskrena, zaštitnička, prijateljska, konstantna... Posebno su važni zdravi obiteljski odnosi, međusobna potpora svih članova obitelji, zajedničko donošenje odluka, učestala komunikacija, a sve se to može postići ako se svi u obitelji potrudite. Zajedno provedeni sati i dani razvijaju našu obitelj. Ako mislite da vam je ponestalo ideja za obiteljska druženja, mi ćemo vam navesti nekoliko ideja.

- ♥ Društvene igre posebno opuštaju članove obitelji, spajaju i daju osjećaj povjerenja. Kroz društvene igre možete razvijati komunikaciju, ali i učvrstiti postojeće obiteljske odnose.
- ♥ Zajedničke kućanske poslove možete pretvoriti u zabavu za cijelu obitelj i aktivnost kojoj će se svi rado pridružiti.
- ♥ Zajedničko kuhanje također je zadovoljstvo za sve ukućane. Budući da se to ne može ostvariti svakodnevno, vrijedno je odrediti dva ili tri dana u mjesecu kad obitelj zajedno kuha. Uz dobru glazbu, odlično raspoloženje i ukusnu hranu taj će dan sigurno svima ostati u sjećanju.
- ♥ Jedan je od najboljih načina za zajedničko opuštanje planiranje izleta ili kraćeg putovanja. Ako ne uspijevate svaki vikend u prirodu ili na izlet, na popis si obvezno stavite jedan dan u mjesecu kad ćete uživati u novim avanturama.
- ♥ Obiteljsko čitanje ili zajedničko gledanje filma također su lijep i sadržajan doživljaj za sve članove obitelji. Sastavite plan zajedno i odlučite se za broj knjiga ili filmova koje ćete pročitati ili pogledati.

MEĐUNARODNI DAN OBITELJI

Međunarodni dan obitelji obilježava se 15. svibnja. Taj su dan proglasili Ujedinjeni narodi 1989. godine pod sloganom „Obiteljski dan ne čine stvari, nego srdačni odnosi roditelja i djece”. Dan obitelji prvi je put obilježen 15. svibnja 1994. godine. Obitelj gradi, odgaja i stvara mlade osobe, buduće naraštaje odraslih ljudi s vlastitim karakterom, stavovima, vjerovanjima, vrijednostima, kulturom, običajima i tradicijom. Od obitelji kreće razvoj i odgoj djeteta. Ona je sa svojim poticajnim ciljevima začetnik usađivanja bitnih obilježja djeteta, stoga je iznimno važno kod djece od najranije dobi osvještavati važnost obitelji te vrijednost roditelja, braće i sestara, baka i djedova odnosno svih ostalih članova obitelji. Sretan vam Međunarodni dan obitelji!

Obitelj...
Tamo gdje
počinje život i
ljubav nikada
ne završava.

POMURSKI TAMBURAŠI ČINILI DOBRA DJELA

Tamburaši iz Osnovne škole „Katarina Zrinski“ iz Serdahela i Osnovne škole „Nikola Zrinski“ iz Kerestura u povodu obilježavanja Svjetskog dana činjenja dobrih djela nastupili su 23. travnja na Koncertu dobrih djela u Prelogu. Obilježavanje činjenja dobrih djela u međimurskom gradu pokrenula je gospođa Ljubica Mišić, a događanje je s Pomurjem povezala ravnateljica Osnovne škole „Draškovec“ Margit Mirić. S tom ustanovom pomurske škole surađuju već više desetljeća. Pomurske tamburaše otpratili su ravnatelj serdahelske osnovne škole Zsolt Trojkó i voditelj keresterskih tamburaša Ákos Havasi, a događanju se priključila i načelnica Serdahela Viktorija Havasi.

Svjetski dan činjenja dobrih djela globalni je projekt koji je pokrenula Udruga „Good Deeds Day“ čiji je hrvatski partner Udruga „Djeca za bolji svijet“. Kako bi se u projekt uključila i Mađarska, organizatori iz Međimurja pozvali su pomurske Hrvate da se uključe u glazbeni koncert koji je održan u Prelogu. Svjetski dan činjenja dobrih djela održava se od 2007. godine i povezuje ljude dobrih djela iz 108 zemalja radi podizanja svijesti o važnosti dobrovoljnog rada za razvoj društva. Svjetski dan činjenja dobrih djela službeno se održava 14. travnja, ali se može obilježiti bilo kad u travnju. Koncertu u Prelogu svojim dobrim djelima doprinijeli su izvrsni glazbenici: operni pjevači Marija

Pomurski tamburaši na pozornici

Tamburaši keresterske škole

Tamburaši serdahelske škole

Vidović i Mate Grgat, pijanist Patrik Zamuda, saksofonist Krunoslav Lajtman, sastav „Trio Green Room“ te tamburaši Tamburaškog sastava Osnovne škole „Katarina Zrinski“ iz Serdahela i Tamburaškog sastava Osnovne škole „Nikola Zrinski“ iz Kerestura. Uz program sakupljen je i prilog za Caritas Varaždinske biskupije. Koncertu su nazočili gradonačelnik Preloga Ljubomir Kolarek, ravnatelj Caritasa Varaždinske biskupije Ante Šola i osnivač Udruge „Djeca za bolji svijet“ te pokretač akcija Dana dobrih djela u mnogim zemljama Leo Petrov. Pokretačica akcije Dana činjenja dobrih djela u Međimurju Ljubica Mišić zahvalila je svim dobrim ljudima koji su doprinijeli koncertu i učinili bilo kakvo dobro djelo. Posebno je zahvalila pomurskim tamburašima na sudjelovanju na koncertu. Tako je akcija uključila i Mađarsku te, kako je rekla, dobra djela ne poznaju granice.

Beta

VERA ERL

(1940. – 2024.)

Nakon duge i teške bolesti u 84. godini preminula je Vera Erl. Rođena je 1940. godine u Drenovcima. Bila je bibliotekarska savjetnica i viša predavačica na Katedri za knjižničarstvo Sveučilišta J. J. Strossmayera.

Osnovnu školu pohađala je u rodnom mjestu, a gimnaziju je završila u Vinkovcima. Magistrirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1989. godine iz povijesnih znanosti s temom „Slavonija 1683. – 1848. u zapisima suvremenika“.

U stručno zvanje višeg bibliotekara izabrana je 1991. godine, u zvanje znanstvenog asistenta informacijskih znanosti 1992. godine, u stručno zvanje bibliotekarskog savjetnika 1993. godine, u nastavno zvanje višeg predavača 1999. godine. Svoj radni knjižničarski staž počela je obnašati u Narodnoj knjižnici i čitaonici u Vinkovcima 1959. godine, a u razdoblju od 1966. do 1975. obnašala je i funkciju ravnateljice knjižnice. Zatim je radila i u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u Osijeku te Knjižnici Pedagoškog fakulteta u Osijeku.

Objavila je 40-ak stručnih i znanstvenih radova o knjižničarstvu, kulturno-povijesnim temama i književnim temama. Godine 1996. dobila je Kukuljevićevu povelju, najviše stručno priznanje za zasluge na unapređenju knjižničarske struke u Hrvatskoj. Godinu dana poslije odlikovana je Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića, dok je 2006. godine dobitnica Povelje „Marija Malbaša“ za unapređenje i promicanje knjižničarske struke. Bila je i predsjednica „Šokačke grane – Osijek“, udruge za očuvanje, promicanje, razvitak i unapređenje kulturne tradicijske baštine Šokaca s područja Slavonije, Baranje, Srijema i Bačke.

Vera Erl ostvarila je iznimnu suradnju sa Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj i Katedrom za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu te s brojnim drugim drugutama, primjerice Šokačkom čitaonicom u Mohaču.

Ispraćaj drage nam pokojnice Vere Erl bilo je 25. travnja 2024. na groblju svete Ane u Osijeku, a pokop je održan u Drenovcima 26. travnja.

Počivala u miru Božjem!

(Izvor: novosti.hr)
Branka Pavić Blažetin

MARIN ĐURIĆ

(1932. – 2024.)

U Baji je 21. travnja u 92. godini preminuo umirovljeni santovački nastavnik Marin Đurić, nekadašnji dugogodišnji ravnatelj santovačke hrvatske škole (1976. – 1997.). Rodio se u šokačko-hrvatskoj ratarskoj obitelji u Santovu 26. listopada 1932. godine. Osnovnu školu završio

je u rodnom selu. Nakon završenog tečaja u Debrecinu stekao je stručnu maturu. Upisao se na visoku školu u Pečuhu, gdje je 1958. diplomirao kao učitelj matematike i fizike. Na Visokoj školi Sveučilišta u Segedinu 1964. diplomirao je na studiju tehničkih znanja i prakse (mađ. *műszaki ismeretek és gyakorlat*). Zaposlio se 1958. godine u osnovnoj školi u Kelebiji, gdje je dvije godine bio i zamjenik ravnatelja. Nakon povratka u rodno selo od 1966. do umirovljenja radi kao nastavnik matematike i fizike, a od 1976. do 1997. i kao ravnatelj santovačke hrvatske škole. Osobno je najzaslužniji za proširenje santovačke škole na okružnu (1978. godine), a 1980-ih godina i za dogradnju, odnosno proširenje stare školske zgrade (1986.). Nakon demokratskih promjena i razdvajanja zajedničkog hrvatsko-srpskog školskog sustava u vrijeme njegova posljednjeg mandata 1992. godine santovačkoj školi vraćeno je izvorno ime te je i imenom i programom postala okružna osnovna škola s hrvatskim nastavnim jezikom. Brojnim naraštajima usadio je ljubav prema realnim predmetima, a mnogi od njegovih učenika postigli su zapažene uspjehe na polju realnih znanosti. Bio je aktivan društveni radnik. Između 1990. i 1994. zastupao je hrvatsku zajednicu u seoskom vijeću, a u tri mandata, od prvog saziva 1994. do 2006., bio je i zastupnik Hrvatske samouprave Santova. Za svoj pedagoški rad dobio je je više priznanja i nagrada.

Nakon umirovljenja (1997.) 1998. godine odlikovan je Ordenom reda malog križa Republike Mađarske za svoje zasluge (mađ. *Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztje – polgári tagozat*).

Njegov posljednji ispraćaj, koji je predvodio santovački župnik Imre Polyák uz kantora Zsolta Siroka, bio je 25. travnja 2024. godine na bajskom groblju svetog Roka, a uz obitelj i rodbinu ispratili su ga brojni kolege, prijatelji, suseljani i poštovatelji. Nekolicina bivših učenica otpjevala je nekoliko oproštajnih pjesama, između ostalog i pjesmu *Učitelju, hvala!*.

Neka mu je vječna slava i hvala! Počivao u miru Božjem!

S. B.

Škola prirode i plivanja

U sklopu međunarodne suradnje Osnovne škole „Vijenac“ i Hrvatske osnovne škole „Miroslav Krleža“ učenici 3. a i 3. b razreda Hrvatske osnovne škole „Miroslav Krleža“ od 8. do 12. travnja boravili u orahovičkoj „Školi prirode i plivanja“. Taj projekt traje već gotovo deset godina, a ove je godine škola trajala pet dana. Škola se odvija u Orahovici u Centru za edukaciju osječkog Crvenog križa zahvaljujući

Na izletu

Fotografija za uspomenu

suradnji s osječkom Osnovnom školom „Vijenac“. Tijekom Škole prirode i plivanja učenici su, kako donosi Facebook profil škole „Miroslav Krleža“, imali puno programa. Svaki su dan išli na plivanje, bili su

na izletu u gradu Orahovici, upoznali su okoliš i prirodu, posjetili ranč gdje su mogli i jahati. Većernji programi bili su bogati – noćno kupanje, pidžama-party, završna večer „Talenti“. Na kraju su pokazali svoja znanja u plivanju i dobili diplomu. Škola pridonosi i osamostaljivanju učenika jer se većina njih prvi put na duže vrijeme odvojila od svoje obitelji.

Škola je dio redovite nastave učenika razredne nastave. Ondje učenici stječu znanja na zaista poseban način prateći sve prirodne promjene u pravom smislu riječi te uočavajući njihove međusobne uzročno-posljedične odnose. Uočavanjem odnosa u prirodi učenici stječu osnovne spoznaje o samoj prirodi, odnosu čovje-

ka prema njoj, važnosti suživota čovjeka i prirode. Škola traje 24 sata dnevno i omogućava bolje upoznavanje učitelja s učenicima te samih učenika međusobno. Kroz zajednički život učitelja i učenika postavljaju se temelji za ekipni rad. Škola je idealna za stjecanje higijenskih i radnih navika, uljudnosti i kulture u ponašanju te navike pravilnog ponašanja u prometu. Sve su to korisne navike i pravila koja će učenicima biti od velike koristi u životu. Upravo u tome i jest bit Škole prirode i plivanja – ona u najpogodnijem razdoblju učenikova psihofizičkog razvoja daje temeljne odrednice za razvijanje njegove ličnosti i tijela.

Branka Pavić Blažetin • Izvor: krleza.hu

BUDIMPEŠTA – Državno tajništvo za narodnosne i vjerske odnose pri Uredu premijera jedanput godišnje dodjeljuje stipendiju u trajanju od 20 mjeseci učenicima 3. razreda narodnosnih srednjih škola u Mađarskoj. Hrvati ih imaju dvije – pečušku i budimpeštansku. U auli budimpeštanskog Slovačkog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma 17. travnja uz stipendiste slovačke i srpske gimnazije u Budimpešti stipendiju je dobilo i dvoje gimnazijalaca budimpeštanskog HOŠIG-a – polaznice 3. razreda Lara Coklin i Mira Döhrmann. Stipendiju im je uručio državni tajnik za narodnosne i vjerske odnose pri Uredu predsjednika mađarske vlade Miklós Soltész.

(Foto: Kristina Goher)

Dobitnice stipendije s ravnateljicom Anom Gojtan i državnim tajnikom Miklóšem Soltéšom

BUDIMPEŠTA – Prvu sjednicu u 2024. godini na početku proljetnog zasjedanja Mađarskog parlamenta 8. travnja održao je Odbor za narodnosti Mađarskog parlamenta u parlamentarnoj dvorani baruna Samua Hazaija. Članovi Odbora, među njima i glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga, formirali su mišljenje u vezi s prijedlogom izmjene i dopune pojedinih zakona koji se

odnose na vođenje matičnih knjiga (T/8003). U vezi s prijedlogom zakona Odbor traži od predlagatelja (Vlade i Ministarstva uprave i regionalnog razvoja) pomoć kod pitanja vođenja matičnih knjiga na narodnosnim jezicima. Osim toga članovi Odbora raspravljali su i o aktualnim pitanjima koja se tiču narodnosti. Sljedeća sjednica Odbora za narodnosti bila je održana na istu temu 16. travnja.